

Status

- Heijplaat is een wijk en 'dorp in de stad'* in de provincie [Zuid-Holland](#), gemeente [Rotterdam](#).

* Het dorp Heijplaat heeft - in tegenstelling tot bijvoorbeeld de geografisch en maatschappelijk vergelijkbare Rotterdamse kernen Hoek van Holland, Hoogvliet en vooral Pernis - in 1978 geen eigen postcode en plaatsnaam gekregen in het postcodeboek, daarom ligt het dorp sindsdien voor de postadressen 'in' Rotterdam. De gemeente beschouwt de kern inmiddels als wijk van de stad. Maar deze kern is in de praktijk nog wel degelijk als dorp en daarmee woonplaats - en niet als 'wijk' - te beschouwen (de inwoners zien dat zelf ook zo), mede omdat het door zijn bijzondere geografische situatie nog altijd los van de rest van Rotterdam ligt - en blijft liggen - en niet door de stad is opgeslokt, zoals bij de voormalige dorpen ten noorden van de Nieuwe Maas (Kralingen, Kralingseveer, Delfshaven, Overschie, Schiebroek en Hillegersberg) wél is gebeurd. Voor deze bijzondere categorie 'tussen de wal en het schip'-kernen (die door een gemeente inmiddels *formeel* als wijk van een stad worden beschouwd maar *in de praktijk* nog wel degelijk als dorp zijn te beschouwen) hebben wij de categorie '[dorp in de stad](#)' in het leven geroepen.

- Heijplaat valt onder het stadsdeel [Charlois](#). Toen Charlois nog een gemeente was (tot 1895), was er op de plek van het huidige dorp sprake van een buurtschap De Heij.

- Curieus is dat de kern Heijplaat zelfs niet eens plaatsnaamborden heeft, zodat je ter plekke niet kunt zien dat en wanneer je deze woonplaats binnenkomt en weer verlaat. Volgens ons gezonde verstand hoort iedere woonplaats, dus ook deze, middels plaatsnaamborden te worden aangeduid, zodat je weet wanneer en wélke plaats je binnenkomt, en wanneer je er weer uit gaat. Daar zijn die dingen voor in het leven geroepen. Terwijl men er paradoxaal genoeg wél alles aan doet om dit dorp zowel cultuurhistorisch, maatschappelijk, qua identiteit als toeristisch 'op de kaart' te zetten, wordt deze - zowel qua inspanning als qua budget - kleine moeite om de plaats ter plekke als zodanig (h)erkenning te geven, zowel voor inwoners als toeristen, kennelijk over het hoofd gezien...

[Terug naar boven](#)

Ligging

Heijplaat ligt ten zuiden van de Nieuwe Maas, ten oosten van [Pernis](#), ten westen van Charlois. Bijzonder is de rustieke uitstraling van het dorp. Dat zou je niet verwachten, gezien de ligging temidden van de industriële havens met hun loodsen en containeroverslag.

[Terug naar boven](#)

Statistische gegevens

Heijplaat heeft ca. 900 huizen met ca. 2.000 inwoners.

[Terug naar boven](#)

Geschiedenis

In 1902 is rond de huidige Heijplaatstraat de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM) opgericht, voor het bouwen en onderhouden van schepen. Aanvankelijk komen de werknemers van heinde en verre. Er zijn zelfs werknemers die dagelijks op de fiets vanuit Hendrik Ido Ambacht komen. De RDM heeft er belang bij haar werknemers in de directe omgeving te kunnen huisvesten. Daarom koopt zij een stuk grond van de gemeente Rotterdam waarop sinds 1914 tot in de jaren twintig tuindorp Heijplaat is gebouwd, met aanvankelijk 307 woningen plus voorzieningen zoals een badhuis, een bibliotheek, winkels, scholen en (drie!) kerken.

Voordeel voor de RDM is dat de werknemers snel oproepbaar zijn, dat ze door de gezonde woonomgeving minder snel ziek worden, en ze kunnen hun loon niet verbrassen want alcohol wordt in die tijd in Heijplaat niet geschonken. Het personeel kan overigens niet zomaar ieder huis betrekken; voor iedere rang is een eigen huizenblok gereserveerd. Het kavel voor de realisatie van het dorp is niet ruim bemeten, zodat ook het hogere personeel slechts kleine tuintjes bij hun huizen heeft. De huizen voor het hogere personeel zijn ook niet per definitie groter of luxer. Na de Tweede Wereldoorlog breidt het dorp uit tot ca. 900 woningen.

De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij NV (RDM) was een belangrijke scheepswerf voor scheepsnieuwbouw, scheepsreparatie en machinebouw. Het bedrijf heeft 355 schepen gebouwd, vrijwel allemaal zeegaand, zowel voor de koopvaardij als de marine. Ook construeerde het bedrijf bruggen (Vianen) en boorplatforms. Op zijn hoogtepunt telde het bedrijf 7.000 personeelsleden en had enige tijd de leidende positie onder de Nederlandse scheepswerven.

Begin jaren negentig zijn het moeilijke tijden voor de scheepsbouw. In 1996 gaat de RDM failliet. Sinds 2002 is het RDM-terrein in bezit van Havenbedrijf Rotterdam. De panden hebben een 'zinvolle herbestemming' gekregen. Het oude hoofdkantoor is omgevormd tot kantoren, onderwijslokalen en vergader- en congresruimtes. Een deel van de werf is nu de [RDM-campus](#) voor onderwijs (met name het Albeda College, de Hogeschool Rotterdam en de Academie voor Bouwkunst) en onderzoeksinstellingen. Daarom staat RDM tegenwoordig voor *Research, Design & Manufacturing* (handig dat men ongetwijfeld vanwege het 'sterke merk' de oude afkorting heeft gehandhaafd, en het alleen een andere betekenis heeft gegeven). Zie verder: - [Cultuurhistorische verkenning RDM](#) (CRIMSON architectural historians, februari 2005). - [50 jaren Rotterdamsche Droogdok Maatschappij](#), in "Schip en Werf", 1952, blz. 21 t/m 33. - [Site RDM-Archief](#). - [RDM-Archief op Facebook](#).

Het dorp is een enclave midden in het Waal- en Eemhavengebied, gekarakteriseerd door kleinschalige bebouwing in tuindorp-setting, en wordt aan alle kanten omringd door havenactiviteiten. Het is een helder afgebakend tuindorp dat wordt begrensd door een Y-vormige structuur van hoofdontsluitingswegen, voor zowel het woongebied als ook omringende bedrijventerreinen. Binnen deze structuur bevinden zich het oorspronkelijke vooroorlogse tuindorp Heijplaat (oostelijke deel) en het naoorlogse gebied De Heij (westelijke deel), ook wel het Nieuwe Dorp genoemd. Beide deelgebieden worden van elkaar gescheiden door de Courzandseweg. Ten zuiden van de belangrijkste ontsluitingsweg Eemhavenweg ligt het woongebied Park De Heij.

- [Stichting Archief Historisch Heijplaat](#) is in 2016 opgericht. Als je nog oude foto's, films of documenten hebt van het dorp of de RDM, zouden zij dat graag in hun archief verwelkomen. Als je het liever niet afstaat, kunnen zij natuurlijk ook een digitale kopie ervan maken. Het archief bestaat anno 2016 al uit ca. 40.000 foto's en een behoorlijk aantal films.

- [Verslag van soldaten die in de jaren vijftig op Heijplaat trainden](#), in het kader van de Koude Oorlog, door ooggetuige Arie van der Stoep, in de Oud-Rotterdammer, 27-10-2015.

[Terug naar boven](#)

Recente ontwikkelingen

- Door de toegenomen activiteiten op het terrein van de voormalige RDM, acht het Havenbedrijf een [tweede ontsluitingsweg door Heijplaat](#) noodzakelijk. Anno 2011 werd nog gestudeerd op de mogelijke varianten. De inwoners hebben overigens geen behoefte aan een tweede ontsluitingsweg en pleiten voor aanpassing van de bestaande infrastructuur.

- De *Heysehaven* krijgt een gecombineerde maritieme bestemming met ligplaatsen voor binnenvaartschepen en een boulevard.

- Het had niet veel gescheeld of het dorp Heijplaat was, net als [Blankenburg](#) bij Rozenburg in de jaren zestig, platgewalsd voor uitbreiding van de havens en industrie van Rotterdam. De gemeente wil namelijk in 1990, na het faillissement van de RDM, het dorp aanvankelijk met de grond gelijk maken. De inwoners pikken dit niet en hebben met succes acties gevoerd voor behoud: later in 1990 besluit de gemeenteraad om het dorp met zijn herkenbare, tuindorpse woonmilieu te behouden. Wel is geconstateerd dat een aanzienlijk deel van de woningen in de wijk een slechte bouw- en woontechnische kwaliteit heeft. Het betreft 288 woningen in het naoorlogse gedeelte (het Nieuwe Dorp).

Eigenaar Woonbron heeft daarom besloten om de betreffende woningen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn onder andere het zoveel mogelijk handhaven van bestaande infrastructuur en het behoud van de huidige gebiedskwaliteiten en voorzieningenniveau. Om de nieuwbouw mogelijk te maken is [Bestemmingsplan Nieuwe Dorp Heijplaat](#) (2013) opgesteld.

In 2016 is de realisatie gestart van [nieuwbouwproject 'Het Verborgene Geheim'](#), op de plek van het hiervoor beschreven te slopen Nieuwe Dorp. Het bouwproject loopt tot circa 2023. Het plan, dat 170 woningen omvat, krijgt een modern en stoer havenfront met karakteristieke kadewoningen. Daarachter komen eengezinswoningen en twee-onder-een-kapwoningen in een meer dorpse en groene setting. [Alle woningen worden volledig energieneutraal gerealiseerd](#). De woningen wekken door middel van zonnepanelen voldoende stroom op voor zowel het gebouw gebonden energieverbruik als voor het huishoudelijk verbruik. Verwarmen en koelen van de woningen gebeurt door individuele warmtepompen met warmte- en koudeopslag in de bodem.

- Er ligt een grote opdracht om het geheel van woonwijk, haven en bedrijven om te vormen tot een duurzaam gebied. De weg die de bewoners, verenigd in Vereniging Wijkbewoners Heijplaat (VWH), willen afleggen naar 2035 is de weg van het duurzaam veranderen (de 3.0 verandering). Dit is een verandering die niet opgelegd wordt (1.0 top down benadering) en ook niet een verandering waarbij consensus wordt gezocht (2.0 nog steeds top down), maar een verandering waarbij bottom up en top down samenkomen. Bewoners stellen vast dat vele programma's, bedoeld om het dorp te herontwikkelen, stagneren door de korte termijn oplossingen en de constante verandering van politiek en van management.

Ondanks de inzet van professionals, financiële middelen en vele adviezen in de vorm van rapporten verkeert het dorp nog altijd in zwaar weer. Gezien deze stagnatie in de ontwikkeling is volgens VWH de tijd rijp voor een andere wijze van gebiedsbeheer. Het mag directer, meer in de praktijk en met de visie voor een symbiotische en duurzame ontwikkeling van het gebied op de lange termijn naar 2035. De te nemen stappen moeten hierbij resultaatgericht en meetbaar zijn, zowel voor bewoners als voor de andere betrokken partijen. ['Groot Heijplaat, een duurzame verandering naar 2035'](#) (2014) is de 3e gebiedsvisie gemaakt door bewoners, na plan Kolibri (2005) en Plan Groot Heijplaat (2010).

[Terug naar boven](#)

Bezienswaardigheden

- Het RDM-terrein en zijn gebouwen vormen, samen met het Quarantaineterrein en het goed bewaard gebleven tuindorp Heijplaat met blokjes woningen in allerlei uiteenlopende stijlen, een bijzondere enclave midden in het moderne en dynamische havengebied van Rotterdam. Het wordt, samen met Delfshaven en het Scheepvaartkwartier, gezien als een havengebied met zeer hoge cultuurhistorische waarde. [In mei 2018 is Heijplaat dan ook tot beschermd dorpsgezicht benoemd](#) (als je de kern als dorp beschouwt, wat wij doen) dan wel stadsgezicht (als je het als een wijk van de stad beschouwt).

"Midden in het havengebied tussen de Waal- en Eemhaven ligt belangwekkend cultuurhistorisch erfgoed dat in nauwe samenhang is ontstaan: de voormalige scheepswerf van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM), het in opdracht van de RDM aangelegde tuindorp Heijplaat en de gemeentelijke Quarantaine-inrichting. Samen vertellen ze een belangrijk verhaal binnen de maritieme en industriële geschiedenis van Rotterdam en een sociaal verhaal. De nog vrij gave combinatie van haventerrein, companytown en quarantainegebied is bovendien uniek in Nederland. Het aangewezen stadsgezicht heeft een hoge zeldzaamheidswaarde." Aldus een deel van de motivatie bij de 'aanwijzing'. Verder is er ook nog sprake van bijzondere architectuur, waarvoor zie de link. Daar vind je] ook het 'aanwijzingsbesluit' en andere relevante stukken.

- Bezienswaardig zijn ook de drie *kerken*, die op een rijtje achter elkaar staan aan dezelfde straat. Sommigen denken dat het dorp zelfs vier kerken heeft, maar het eerste pand met hoge toren, komend vanaf de RDM-werf, betreft een *voormalig gemeenschapshuis*. De kerken zijn geen van drieën meer in functie en thans alle in particulier bezit als woning, en één ervan tevens deels als bedrijfsruimte. De parochianen van de laatste kerk vanuit de werf gezien, de Rehobothkerk, hebben - als Protestantse Wijkgemeente Pendrecht-Heijplaat - een tijd hun diensten gehouden in een bijgebouw van de kerk; de *Julianakapel*. Uit [de site van Wijkgemeente Slinge](#) (in 2010 ontstaan uit fusie van Gereformeerde kerken en Hervormde wijkgemeenten in Heijplaat, Pendrecht en Zuidwijk) begrijpen wij dat dit tegenwoordig niet meer het geval is (die wijkgemeente heeft alleen nog locaties in Zuidwijk en Pendrecht).

De [voorheen Hervormde Julianakerk](#) (Zaandijkstraat 7) uit 1930 [is in augustus 2017 afgebrand](#). Er zat veel houtwerk in en aan de kerk, waardoor het vuur snel om zich heen greep. Of er nog enig herstel kan plaatsvinden, is (ons) nog niet bekend.

- "De term 'quarantaine' stamt uit de 14 eeuw. Schepen moesten verplicht 40 dagen voor de haven liggen, zodat de bemanning geen besmettelijke ziektes kon verspreiden. Het [Quarantaineterrein in Heijplaat](#) ([dat de komende jaren in fasen wordt herontwikkeld](#)), is een herinnering hieraan. Het complex van de voormalige quarantaine-inrichting is gebouwd tussen 1930-1933, in een zakelijk-expressionistische stijl, naar ontwerp van de toenmalige architect van Gemeentewerken van Rotterdam J.G. Snuif, onder supervisie van A. van der Steur, directeur Hoofdafdeling III Stadsuitbreiding en Gebouwen. Het in 1934 geopende complex was bedoeld voor het onderbrengen van schepelingen en landverhuizers met besmettelijke ziekten. De inrichting is echter tot 1938 in verband met verbeterde hygiënische omstandigheden niet benut. Vanaf 1938 is het complex voor verschillende andere doeleinden gebruikt, onder meer voor de opvang van joodse vluchtelingen uit Duitsland en Oostenrijk.

De gebouwen van de quarantaine-inrichting zijn gesitueerd op een rechthoekig terrein met een zorgvuldig aangelegde geometrische inrichting van rechthoekige sportvelden en open, door ligusterhagen omzoomde, (lig)weiden. Het terrein, ontsloten door de Quarantaineweg, bevindt zich op de Beneden Heijplaat, geïsoleerd in het havengebied van Rotterdam, op een schiereiland begrensd door de Heysehaven aan de oostzijde, de Werkhaven aan de zuidwestzijde en de Nieuwe Maas aan de noordzijde. Het complex omvat de volgende tien samenstellende onderdelen, haaks of parallel ten opzichte van elkaar gesitueerd: A. Ontsmettingsgebouw B. Beamptenwoning C. Keukengebouw D. Zusterhuis E. Isoleerbarak F. Ziekenbarak G. Lijkenhuis H. Portiersloge I. Chloorhuisje J. Aanleg met bijbehorende ligusterhagen en padenstelsel. De meest westelijk op het terrein gesitueerde contactenbarakken en de kapiteinsbarak noordelijk hiervan zijn in het vierde kwart van de 20e eeuw gesloopt, evenals de karakteristieke steiger aan de Nieuwe Maas. Na de Tweede Wereldoorlog was het complex langere tijd in functie als onderdeel van psychiatrische inrichting Maasoord. Sinds 1980 wordt er op het terrein gewoond en gewerkt door kunstenaars." (*bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*)

- Oorlogsmonument in het Henk Huisman Plantsoen.

[Terug naar boven](#)

Jaarlijkse evenementen

- De [Culturele Commissie Heijplaat](#) en [Heijkids on Tour](#) organiseren door het jaar heen diverse evenementen, zoals Dorpstuinfeest en Kerstmarkt. De opbrengsten gebruiken zij om voor een zo laag mogelijk bedrag in de zomer een kampeerweekend voor de basisschooljeugd te organiseren.

- Dorpstuinfeest (op een zaterdag in september).

- De [Harbour Run Rotterdam](#) (op een zondag begin oktober, in 2020 voor de 8e keer) is een obstakelloop door de Rotterdamse haven. Start en finish in Heijplaat. De loop gaat over terreinen in het Waal- en Eemhavengebied, waarbij de lopers onder meer over containers moeten klauteren. De Rotterdamse havenbedrijven stellen speciaal voor deze obstacle run hun terreinen open, zodat de deelnemers rennen over haventerreinen en kades, langs schepen, kranen, containers en door havenloodsen. In 2018 is een 6 kilometer route toegevoegd, waardoor je nu de keuze hebt uit de afstanden 6 en 10 km. Volgens de organisatie kan daardoor nu elke sportieveling meedoen aan de Harbour Run, die jaarlijks maar liefst ca. 6.000 deelnemers trekt. De 10 kilometer heeft ongeveer 25 obstakels en de 6 kilometer 15 obstakels. Inschrijven kan vanaf begin maart.

- [Kerstmarkt](#) (op een vrijdag in december).

[Terug naar boven](#)

Natuur en recreatie

- Met de snelle catamaran [Waterbus](#) (voorheen Aqualiner) is er een goede en snelle verbinding tussen Heijplaat en het centrum van Rotterdam.

- De begroeiing op het terrein van het hierboven beschreven vroegere Quarantainestation Heijplaat is nu verruigd. Het idyllisch gelegen rivierstrandje op de oever is het enige natuurlijke zandstrand van Rotterdam en wordt druk bezocht.

- De door vrijwilligers gerunde [Huiskamer Heijplaat](#) zit beneden in de Heijse Blick. Geopend di t/m vrij 9-17 uur. Inwoners kunnen hier binnenlopen voor een bak koffie en een praatje. Verder is er o.a. een biljartclub en een diner voor alleenstaanden op woensdag. In het weekend is de Huiskamer open voor Hotspot Hutspot Heijprak, waar je een gezonde driegangen maaltijd kunt eten voor €7,50 en je ontmoet er gelijk je mede-inwoners. Reserveren via internet of gewoon binnenlopen op de bonnefooi.

- [Kinderboerderij De Heij](#) zit op de Oostbroekweg, aan het begin van het dorp. Er zijn dagelijks verse scharreleieren te koop. Hier is ook [Ruilpunt Heijplaat](#) gevestigd, waar je overvloedige spulletjes kunt brengen. Daar krijg je punten voor. Die krijg je ook als je een klusje doet voor een mede-dorpeling. Voor die punten kun je dan weer spullen meenemen die je zelf nog goed kunt gebruiken, van theepot tot strijkplank. Open vrijdag en zaterdag.

- Heijplaat wordt wel op de kaart gezet als 'het best verstopte geheim van Rotterdam' (tja, dat verbaast ons niets, als het dorp geen eigen postcode en plaatsnaam in het postcodeboek heeft dus voor de postadressen niet bestaat als plaatsnaam, én zelfs ook niet eens plaatsnaamborden heeft, zodat je niet kunt zien dat je dit dorp binnenkomt..., red.). Door de bijzondere architectuur en de karakteristieke sfeer van een tuindorp, vormt het dorp een rustieke oase midden tussen het tumult van de Stadhavens van Rotterdam. Stadshavens is een gebied 'in transitie', het maakt zich op voor de uitdagingen van de 21e eeuw. Je kent Rotterdam nog niet als je nooit op Heijplaat bent geweest. De ziel van de stad ligt namelijk in de havens. Een ideale manier om dit dorp te ontdekken is de volgende:

[Nico Prins, de Verhalenman of de Rotterdamse Stadsverteller](#), verzorgt rondleidingen over Heijplaat en de RDM. Hij is ter zake kundig, kan antwoord geven op al je vragen, legt verbinding tussen de lokale ontwikkelingen en vraagstukken waar men wereldwijd mee worstelt, zorgt dat je dit dorp leert kennen en nooit meer vergeet, en maakt een guided toer tot een bijzondere beleving. Nico vertelt al meer dan 20 jaar verhalen. Hij staat bekend als een verteller die zijn publiek snel inschat en zijn verhaal daarop aan past. Zo weet hij elke groep te boeien. Hij heeft een nuchtere kijk op zaken en zijn manier van vertellen is doorspekt met droge Rotterdamse humor met hier en daar verstoort een onverwacht wijze les. Nico gaat niet voor de promopraat maar hij vertelt het hele verhaal. Zowel de voor- als de nadelen, de successen als de mislukkingen uit het gebied komen aan bod.

- [Volkstuinvereniging Heijplaat](#).

[Terug naar boven](#)

Eten en drinken

- Het initiatief Hotspot Hutspot is er in 3 Rotterdamse wijken ([Lombardijen](#), [Krooswijk](#) en Heijplaat). Het project wil kwetsbare groepen mensen activeren en ze helpen om deel te nemen aan de maatschappij. Ze gebruiken voedsel als middel om dit te bereiken. Vrijwilligers van jong tot oud werken samen in moestuin, keuken en wijkrestaurant. Ze leren buurtbewoners kennen en waarderen. Ze leren een vak, doen werkervaring op. Ze werken aan sociale vaardigheden, bouwen een relevant netwerk op. En terwijl ze dat doen, zijn ze van waarde voor de wijk. Ze bouwen aan een levendige en gastvrije ontmoetingsplek. Voor jong en oud, arm en rijk, met wat voor etnische, religieuze achtergrond of welk opleidingsniveau ook. En ze maken goed eten toegankelijk voor een grote groep mensen. Mensen die niet altijd de moeite nemen, het geld hebben, of mobiel genoeg zijn om zelf te koken. Voor 8 euro kunnen bewoners en andere gasten aanschuiven in het wijkrestaurant. Ze krijgen een lekker en gezond drie gangen menu geserveerd. Wie wat meer geld heeft kan een 'uitgesteld dinertje' betalen voor een ander. Zo kunnen minima gratis aanschuiven. Hotspot Hutspot kan deze bijdrage ook in de vorm van dinerbonnen inzetten voor specifieke doelgroepen in de wijk.

[Hier vind je nadere informatie over het project Hotspot Hutspot](#). - Zie ook [de KRO Brandpunt reportage over Hotspot Hutspot](#) en de [reportage met Herman den Blijker over Hotspot Hutspot](#).

Onder de naam [Hotspot Hutspot Heijprak](#) kun je op donderdag, vrijdag en dinsdag aanschuiven in Heijplaat. Op de dinsdag maken ze er samen met 4e jaars Horecastudenten van [LMC-PRO Huismanstraat](#) wat tofs van. Want leren met echte gasten is natuurlijk veel leuker. Zeker zijn van een plekkie? [Reserveer dan online](#) (omdat ze op dinsdag met leerlingen werken, zijn ze tijdens schoolvakanties niet open op dinsdag. Je kan dan automatisch niet reserveren). En het zijn echt gastronomische hoogtepunten die je thuis niet snel maakt, dus je eet ook nog eens wat anders dan de gebruikelijke hap. Om een willekeurig voorbeeld te noemen: "Soep van gegrillde tomaten, opgerolde schnitzel gevuld met spinazie en geitenkaas, taco met guacamole van muntslagroom en aardbeiensalsa." Klinkt niet verkeerd toch?

[Terug naar boven](#)

Literatuur

- [Nieuwe en/of tweedehands boeken over Heijplaat](#) (online te bestellen).

[Terug naar boven](#)

Links

- *Algemeen*: - [Site van en over Heijplaat](#).

- *Nieuws*: - [Nieuws uit Heijplaat](#) op Facebook. - [Nieuws m.b.t. dit dorp/deze wijk](#) op de site van de gemeente Rotterdam. - De [Wijkbulletins](#) zijn via de link ook online te lezen.

- *Belangenorganisaties en buurtverenigingen*: - [Burgerinitiatief Heijplaat.com](http://BurgerinitiatiefHeijplaat.com). - [Buurtvereniging Heijplaat](#) is opgericht in 1924.

- *Onderwijs en kinderopvang*: - "[Basisschool Klaver](#) is een echte buurtschool midden in Heijplaat, een prachtig dorp in het havengebied. De school is in 1996 ontstaan uit een fusie en valt bestuurlijk onder Stichting PCBO. Vanuit een protestants- christelijke achtergrond zoeken we naar verbinding met alle bewoners in de wijk. Iedereen is welkom op de school. De school is er voor alle kinderen van het dorp! Momenteel bezoeken ongeveer 90 basisschoolkinderen en ruim 30 peuters tussen 2 en 4 jaar onze school. De peuters werken in 2 groepen en de basisschool heeft 4 combinatiegroepen. Basisschool Klaver wil naast het geven van goed onderwijs ook graag bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk. We doen dat door een brede onderwijsvoorziening te realiseren voor kinderen van 2 tot en met 12 jaar en door het bieden van extra voorzieningen. Lees s.v.p. verder op onze site op welke manier wij werken aan goed onderwijs, betrokkenheid en aansprekende resultaten!"

- *Muziek*: - "Muziekvereniging Dockyard is opgericht in 1915, als fanfare, door de werknemers van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij, de RDM. Dockyard betekent 'scheepswerf'. Middels deze naam werd de relatie met de werkgever uitgedrukt. In de loop der jaren hebben er, door wijzigingen in de bezetting, diverse naamswijzigingen plaatsgevonden. De fanfare werd een harmonie, de harmonie werd tamboer- en trompetterkorps en nu heten ze al weer geruime tijd muziekvereniging. Dat heeft te maken met het instrumentarium dat ze bespelen en de verscheidenheid aan muziekgenres die ze ten gehore brengen. Het instrumentarium bestaat momenteel uit trompet, saxofoon, trombone, bariton, sousafoon en slagwerk. De genres die ze spelen zijn heel gevarieerd, van klassieke muziek tot marsmuziek en filmmuziek. Ze zijn ook te huur voor evenementen als band en ook in de Sinterklaastijd als muzikale zwarte Pieten."

Athans zo wás het in ieder geval tot medio 2016. Op de site van PvdA Rotterdam lezen wij namelijk d.d. 26-5-2016: "Vandaag debatteerde de gemeenteraad op verzoek van de PvdA en de SP over de huisvesting van Muziekvereniging Dockyard op Heijplaat. PvdA-raadslid Marco Heijmen: "Wij ontvingen een noodkreet van de muziekvereniging. [Zij moeten per 1 juni 2016 hun huidige gebouw uit](#) (zie de Hart van Nederland-reportage onder de link) in verband met andere bestemmingsplannen die het Havenbedrijf heeft voor het gebouw. Al hebben ze nu een tijdelijke locatie gevonden, het is belangrijk dat ze snel een vaste plek krijgen om te oefenen en hun instrumenten veilig op te slaan. Wij hebben daarom samen met de SP aan de wethouder gevraagd zich in te zetten om snel een goede plek te vinden voor deze vereniging. De wethouder heeft gelukkig toegezegd dit te gaan doen." De PvdA en de SP vinden dat deze vereniging, die al 101 jaar bestaat, niet zomaar op straat mag komen te staan. Heijmen: "Met een grote groep vrijwilligers doen zij geweldig werk en spelen een belangrijke rol op sociaal en cultureel gebied. Het is een vereniging die voor de stad erg belangrijk is en zeker voor Heijplaat. De vereniging is zelf hard aan het zoeken naar een nieuwe locatie, we zijn blij dat de wethouder ze daar nu bij gaat helpen." Kennelijk is die zoektocht toch niet succesvol geweest, want de site en Facebookpagina van de vereniging zijn inmiddels opgeheven en de vereniging lijkt zelf ook te zijn opgeheven, omdat wij geen berichten over deze vereniging meer op het internet kunnen vinden van na eind 2016. Eind 2016 [hebben ze nog wel meegedaan aan de Sinterklaasintocht in Maassluis](#). *Kan iemand ons onthullen of deze vereniging nu ja of nee nog bestaat en of er al dan niet nog gezocht wordt naar een ruimte voor deze vereniging?*

- *Sport*: - Ook [Voetbalvereniging s.v. RDM](#) is opgericht in 1915.

- [Turn- en gymnastiekvereniging W.I.K.](#) (Willen Is Kunnen).

- *Duurzaamheid*: - "In de afgelopen jaren hield de Vereniging van Wijkbewoners Heijplaat (VWH) zich actief bezig met de ontwikkelingen rond duurzaamheid in het dorp. In 2017

staakte de VWH noodgedwongen haar activiteiten omdat de bewonersparticipatie in de stad Rotterdam anders geregeld zou worden. De VWH verloor haar structurele subsidie en zag geen kans meer haar werkzaamheden nog langer naar behoren uit te voeren. Het is echter wel van belang om de opgedane kennis over de herstructurering van het dorp en met name het duurzame aspect daarvan, veilig te stellen en dossiers toegankelijk te houden. Met Stichting Duurzaam Heijplaat blijft er ook een aanspreekpunt als het gaat om het verstrekken van informatie. Deze taak ligt niet bij de overheid of een andere stakeholder binnen de herstructurering van dit gebied. Uit onderzoek van de Hoge School Rotterdam is namelijk gebleken dat met name binnen de groep bewoners die continu actief bij de herstructurering betrokken zijn geweest, [de materie rond duurzaam ontwikkelen meer eigen is gemaakt dan de functionarissen uit het professionele circuit.](#)

Mede daarom is de stichting in het leven geroepen. De stichting heeft als doel het stimuleren van bewustzijn, het inzicht geven in de belangen die op het spel staan en te communiceren over de lokale duurzame ontwikkelingen. Het vergroten van het denkraam over duurzaamheid is nog steeds van belang, omdat duurzaamheid nog steeds geen bestaande wetenschap is, maar een zoektocht die we gezamenlijk moeten doen. Langzaam moeten we met z'n allen ontdekken wat het inhoudt en hoe de hazen lopen. Dat is nodig om met elkaar integraal en duurzaam te ontwikkelen. Het belang daarvan kun je dagelijks lezen of horen in het nieuws en in de media. Dat er discussie gaande is over het hoe, wat en waarom wordt op hoog niveau uitgevochten, maar ondertussen mogen we niet stil blijven staan. Een aantal bewoners heeft hun inzichten vastgelegd in [het document 'Groot Heijplaat, een duurzame weg naar 2035'.](#)"

"Rotterdam is een veranderende stad in een veranderende wereld. Veel Rotterdammers zijn trots op de dynamiek van hun stad. De stad is levendiger en gezelliger dan ooit tevoren. Het bruist, het leeft en Rotterdam gaat met de tijd mee. Het was ooit een echte werkstad waar "als je er een overhemp koopt, de mouwen al zijn opgestroopt". Tegenwoordig staan ook duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen en idem investeren hoog op de agenda. Het gebied Groot Heijplaat is zo'n Rotterdams gebied waar duurzaam ontwikkelen al heel lang een rol speelt in de zich voltrekkende gebiedstransitie. In het begin van deze eeuw is serieus aangevangen met de herstructurering van het in de versloffing geraakte gebied tussen de Rotterdamse havens. Zowel het dorp als het werfterrein van de RDM moesten duurzaam worden herontwikkeld. Men sprak serieus over de grote kansen voor het gebied met een niet onbelangrijke rol voor de bewoners van het dorp. Voor het dorp was dit de kans om Heijplaat op de kaart te krijgen met een rol van betekenis in het grootstedelijk duurzame ontwikkelen.

Maar duurzaam en maatschappelijk verantwoord ontwikkelen en ondernemen blijkt in de praktijk een lastige opgave, waarin we met z'n allen nog veel te leren hebben. Er bestaat geen handboek voor. Het hele transitieproces heeft zich ontwikkeld als een arena waarin fel gestreden wordt, omdat er grote belangen op het spel staan. Het spreekwoordelijke Rotterdamse "niet lullen maar poetsen" heeft op ons dorp plaats moeten maken voor "veel geblaat maar weinig wol" als het gaat om integraal duurzaam ontwikkelen. Nu wordt de duurzame factor van de herstructurering van het dorp gered door de bouw van 170 nieuwbouwwoningen die "nul op de meter" worden opgeleverd. Echter, heel Heijplaat had voor Rotterdam een voorbeeldwijk kunnen en zullen worden. Bijvoorbeeld met het IKS-project in 2010, gefinancierd vanuit Klimaat Neutrale Steden, werd o.a. energieneutraal Groot Heijplaat in 2020 tot doel gesteld. Het project moest gedragen worden door de bewoners van het dorp, een bottom up proces. Daarmee werd het proces van de duurzame ontwikkelingen hier dubbel interessant: duurzaam ontwikkelen enerzijds en bewonersparticipatie anderzijds. Achteraf gezien is zelfs de Kennisagenda die is opgesteld na uitgebreid onderzoek en veel interviews met betrokkenen, onderin de la verdwenen.

Nu is het gebied Groot Heijplaat behoorlijk overzichtelijk en netjes afgebakend tussen havens en rivier, maar veel partijen hebben er belangen. De mogelijkheden waren groot, maar het

bleek vooral een enorme uitdaging voor alle partijen die meededen en -doen in het proces om met elkaar grensoverschrijdend en integraal te denken en te werken om zo voor alle partijen het beste te realiseren. Het doel van alle gezamenlijke inspanningen is uiteindelijk het creëren van een vitaal leefklimaat voor al onze kinderen en kleinkinderen. Of zit de wereld van het duurzame Rotterdam toch anders in elkaar? Geldt nog steeds zoals altijd gewoon "het recht van de sterkste" en kijkt de hele stad lijdzaam toe hoe zich in hun havens een van de ergste milieuschandalen voltrekt en Rotterdam zich trots de grootste milieutechnische boef ter wereld mag noemen? Zit je goed? Klik dan hier en bekijk de [documentaire 'Beerput Nederland'](#) (2017)." (bron: *Heijplaat.com*)

Reacties

(2)

[Permalink](#) Door Nico Prins op 6 juli 2017 - 02:50

Goed en duidelijk verhaal, dank jullie wel.

- [beantwoorden](#)

[Permalink](#) Door Frank van den Hoven op 6 juli 2017 - 07:32

Graag gedaan Nico. Het heeft me al met al wel een paar mandagen gekost aan desk research en redigeren, maar dan heb je ook wat; 'alles' over verleden, heden en (beoogd) nabije toekomst van dit in vele opzichten bijzondere Heijplaat samengevat op een 'A4'tje' (ehh 10 A4'tjes) bij elkaar. Met relevante links naar elders voor wie er nog meer over wil weten. Ik zag dat de link naar jouw pagina op Heijplaat.com niet meer werkte omdat het www-adres daarvan veranderd was, dus dat heb ik gelijk aangepast.

Het is ons hoofddoel om vooral de kleine kernen in ons land die elders in literatuur en/of op sites vaak worden vergeten of er bekaaid afkomen, juist daarom extra goed 'op de kaart te zetten'. Zoals Heijplaat. Dat het geen formele woonplaats is (zoals bijv. Hoek van Holland, Pernis en Hoogvliet dat wél zijn) is nog tot daar aan toe. Maar dat dit - qua ligging met Pernis vergelijkbare, want eveneens los van de rest van de stad gelegen en door de havens en industrie omringde - dorp niet eens plaatsnaamborden heeft, zodat je nergens aan kunt zien wanneer en dát je er binnenkomt, is toch te gek? Er worden - terecht - miljoenen uitgegeven voor een herstructurering en upgrade van Heijplaat, maar een paar honderd euri voor plaatsnaambordjes kunnen er niet af. Dat is toch wel zo netjes voor inwoners en toeristen? Kun jij daar niet eens voor lobbyen? Zie de 4e alinea onder Status. P.S. het is in mei 2018 ook nog beschermd dorps- dan wel stadsgezicht geworden. En niemand denkt eraan naamborden te plaatsen, zodat toeristen ook kunnen zien wanneer ze deze cultuurhistorische, maatschappelijke en architectonische parel betreden en weer verlaten... En zodat inwoners ook qua bebording kunnen zien dat ze er wonen. Niet te geloven...